Fricz Tamás: Változó korszellem és közhangulat

2025 május 28. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása
Még nincs értékelve

Mérték

A FELSZÍN ALATT – A jöv? évi parlamenti választás ígérkezik a legkiélezettebbnek 2010 óta.

A zeitgeist – korszellem fogalom sokak számára közismert; német eredet?, a 19. századból, Hegel korából

származik. Nem mást jelent, mint egy adott korszak uralkodó irányvonalát, gondolkodásmódját, szemléletét. E fogalomnak óriási jelent?sége van a mai korunk, még közelebbr?l a mai magyar valóság, ha tetszik politikai valóság megismerésében, felismerésében is. A korszellem felismerése ugyanis nem pusztán a részleteket, részjelenségeket mutatja be nekünk, hanem sokkal inkább az egész megértéséhez nyújt segítséget. Ez igaz a kultúrára, a tudományra, a gazdaságra és sok más területre, persze a politikára is.

Jómagam ezúttal az utóbbival, a politikai korszellemmel foglalkoznék röviden, különös tekintettel a jöv? évi parlamenti választásokra. Vajon kinek kedvez a politikai közhangulat ma, a Fidesznek vagy a Tisza Pártnak?

Az elmúlt évszázadokban természetesen sokféle zeitgeist, azaz korszellem bukkant fel, uralkodott egy meghatározott ideig, majd oldódott fel vagy t?nt el teljes egészében. Beszélhetnénk olyan nagy korszellemekr?l, mint például a középkori keresztény vallásosság id?szaka, kés?bb a nemzeti liberalizmus megjelenése a 19. században, majd említést tehetnénk a 20. század radikális és széls?séges korszellemér?l, a fasizmusról és a nácizmusról, illetve ezzel párhuzamosan, el?bbieket túlélve a kommunizmus–szocializmus korszellemér?l.

Közeledve korunkhoz, jelenünkhöz, fontos kiemelni, hogy a kommunizmus felbomlásával és a Szovjetunió megsz?nésével egyszer csak megjelent – err?l el?ször Francis Fukuyama filozófus írt 1989-ben – a liberális demokrácia szellemisége, amelyr?l ? úgy beszélt, mint a történelem végs? és az egész világot átjáró korszelleme, amelynek már nincs több alternatívája.

Jól tudjuk, hogy Fukuyama óriásit tévedett, amit kés?bb maga is beismert, hiszen a történelem végér?l beszélni ellentmond minden emberi és történelmi tapasztalatnak. Ugyanis a világtörténelem, de egyetlen ország történelme sem jut egy végs?, változatlan állapotba, még akkor sem, ha adott birodalmak vezet?i – legyenek azok diktátorok vagy demokraták – ebben hisznek.

Egyfel?l a világ minden részén folytatódtak a háborúk eszmék és ideológiák között, illetve geopolitikai, hatalmi megfontolásoktól hajtva, a Közel-Kelett?l kezdve Latin-Amerikán, Ázsián át egészen Európáig, lásd az éppen most zajló orosz–ukrán proxy háborút. Másfel?l viszont

az ezredforduló után az addig uralkodónak látszó liberális irányzatnak egy olyan eltorzult változata jött létre, amelyet nevezhetünk woke-id?szaknak vagy széls?séges ultraliberalizmusnak, ami az Egyesült Államokból indult, de gyorsan átterjedt Nyugat-Európára is, miközben Közép- és Kelet-Európát még nem tudta teljesen átjárni.

Tudjuk, ennek mik a legf?bb jellegzetességei: nemzetekfelettiség, amely a nemzeteket elavult valaminek láttatja, és helyette a globális szervezetek uralmát, egyfajta világkormányzást t?z ki célul, az LMBTQ-mozgalmak által a különféle szexuális torzulások látványos támogatása és a család ellen való fordulás, a történelem újraértelmezése, a „b?nösnek” tartott fehér emberek törlése (cancel culture), el?térbe állítva a korábban elnyomott rasszokat (critical race theory), s mindezeken túlmen?en minden hagyományos intézmény – család, vallás, polgári kultúra – elutasítása, „dekonstrukciója” és egy új világ felépítése, amely a kozmopolitizmusra, egyfajta világtársadalomra épül, ahol az emberek fajtától, kultúrától, vallástól, szexuális és más szokástól függetlenül egyformán élnek és gondolkodnak (lásd a Great Reset 2020-as koncepcióját Klaus Schwab és a Világgazdasági Fórum tálalásában).

A woke-korszak órási károkat okozott Amerikában, de Európában is, s még nem jutottunk túl rajta egyáltalán, mégis megjelent a változás lehet?sége azáltal, hogy Donald Trumpot másodszor is amerikai elnökké választották. Lehetséges, hogy a korszellem változhat, lehetséges, hogy a woke, a gender vagy az önsorsrontó klímapolitika fokozatosan háttérbe szorulhatnak. Ennek már az els? jelei megmutatkoztak, s ez folytatódhat, ha a Trump-féle csapat kitart és nem adja meg magát a mélyállamnak vagy másképp a globális elitnek, mely utóbbi a woke-féle zeitgeist egyik legfontosabb támogatója, nemcsak szellemileg, hanem f?ként financiálisan – nélkülük nem tudna ez a „liberális” zeitgeist ilyen er?s lenni. Ahogy az angol mondás is szól: minden változik, csak a változás nem. Ez igaz az egymást váltó korszellemekre is.

És itt térnék rá arra, ami talán minket a legjobban érdekelhet: ez pedig az, hogy meggy?z?désem szerint

egy adott parlamenti választás eredményét is legf?képpen és legels?sorban az aktuális korszellem befolyásolja a leger?teljesebben. Ha egy korszellem egy négyéves ciklusban egyre inkább meger?södik, akkor azzal szembemenni a legnehezebb kihívás a politikai és társadalmi szerepl?k számára.

A korszellemet legy?zni szinte lehetetlen egy választási ciklus alatt, ha az valóban eluralkodott az emberek között.

Itt és most milyen a korszellem Magyarországon, nagyjából egy évvel a 2026-os parlamenti választások el?tt? Nos ez az, amire a válasz nem egydimenziós. Nem olyan, mint például 2010 el?tt volt, amikor mindenki tudta és érezte Magyarországon, hogy Gyurcsány Ferenc már jóval hamarabb, 2006 ?szén megbukott, amikor lábbal taposta nemcsak a demokráciát és az emberi jogokat, hanem rend?rsége szó szerint is ezt tette a békésen tüntet? fideszes vagy csak érdekl?d? emberekkel.

2006 után a korszellem egyre jobban és er?teljesebben Gyurcsány ellen fordult, évr?l évre világosabbá vált, hogy a Fidesz nem pusztán nyerni fog 2010-ben, hanem jó esélye van a kétharmados gy?zelemre is. A zeitgeist akkor egyértelm? volt, s ezt a választási eredmények 2010 tavaszán vissza is igazolták.

De mi van most? Kinek kedvez a korszellem? Sajnos a gond az, hogy a közvélemény-kutató cégek esetében sok rossz tapasztalat gy?lt össze, els?sorban természetesen a balliberális intézmények által közölt „felmérések” objektivitásával kapcsolatban. Holott nyilván els? körben ezekre kellene támaszkodnunk, hogy megtudjuk, mit is mutat 2025 tavaszán a korszellem, illetve a közhangulat. Ez a tájékozódási forma azonban kissé megbicsaklott, hogy finoman fogalmazzak.

Ezért azt gondolom, jobban járunk, ha arra figyelünk, hogy mit mondanak, beszélnek egymás között az emberek a f?városban és vidéken. Mit is csinált a Kádár-rendszer vezérkara annak idején? Nem közvélemény-kutatásokat, hanem hangulatjelentéseket készíttetett a helyi párttitkárokkal, pártemberekkel, akiknek el kellett vegyülniük az emberek között, s figyelniük kellett, hogy mir?l beszélnek az emberek, mivel elégedettek és mivel nem. A kádári szocializmus egy borzasztó rendszer volt, de az elvtársak ezt jól csinálták: valós képet akartak kapni a lakosság hangulatáról, ezért beszélgettek az emberekkel vagy figyelték meg ?ket.

A korszellemet, közhangulatot tehát hol lehet lemérni, érzékelni, érezni? Nem máshol, mint a boltokban, az orvosi rendel?k várótermeiben, a hivatalok folyosóin, a postán, a villamoson, a piaci kofák között, a szomszédok megjegyzéseiben, a munkahelyeken, a vonaton, éttermekben és kocsmákban, és még sorolhatnám.

Tehát ott, ahol az emberek ?szintén beszélnek egymással és mondják el, hogy mit gondolnak az Orbán-kormányról, illetve mit gondolnak a Tiszáról.

De hogy ne csak a korszellem megértésének módszertanára tegyek javaslatot, hanem valami konkrétumot is mondjak a végére: jómagam úgy látom, hogy

Magyarországon – szemben például 2010-zel – az uralkodó, a kormánynak kedvez? korszellem, közhangulat mellett kétségtelenül megjelent és elterjedt a kormányellenes hangulat, amely a Tisza Pártban érzékelhet?. Ezek egymáshoz viszonyított aránya szinte településenként változik, de ki kell jelentenünk: a nemzeti oldal melletti közhangulat még mindig az er?sebb és az esélyesebb!

Ennek ellenére ne tagadjuk: a nemzeti-szuverenista oldalnak óriási munkát kell végeznie, és új – természetesen demokratikus – ötletek, innovációk sokaságára is szükség van ahhoz, hogy jöv?re ténylegesen megnyerjük a választásokat és realizáljuk a jó esélyeinket. Hatalmas er? és kitartás kell, mert 2010 óta ez ígérkezik a legkiélezettebb választásnak, de minden lehet?ség megvan egymás után ötödszörre is a gy?zelemre!

Fricz Tamás - www.magyarnemzet.hu

Ajánló